

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1905. Julius 23.

Vasárnap.

XXIV. évfolyam 59. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona.

Negyedévre 2 korona 50 fillér.

Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:
4 hasábos petitsorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos és árverési hirdetmények külön díjtétele szerint.
Nyílttér sora 30 fillér.
A hirdetmények s nyílt erek díja előre fizetendő.

A magyar iparért.

Sohasem hallottunk több frázist az önálló meg a közös vámterületről és a honi iparról, mint mostanában, a mikor ebből az első sorban gazdasági kérdésből taktikai okok miatt politikai kérdést csináltak. A tömérdek nagyhangú szólam mellett a legnagyobb méltánylást követelheti a nagyrítván felhangzó okos szó. Feszty Árpád, az ismert festőművész okos szavakat hallatott erről a kérdéstről, tehát hallgassuk meg.

Feszty Árpád felhívást tett közzé, a melyben író- és művésztsársaihoz fordul, de mondanivalója mindenkit egyformán érdekelhet.

A magyar ember eddig rengeteg adót fizetett a külföldnek. Idegen földről megszámlálhatatlan iparcikk jött ebbe az országba, mely drága pénzt küldött ki érte cserébe. Ennek az adózásnak meg kell szűnnie. Ehhez azonban maga az önálló vámterület még nem elegendő. Az idegen ipar inváziója ellen nem a törvény létesítette határvámok védhetnek meg bennünket, hanem csak azok a sorompók, melyeket minden egyes ember a maga lelkében emel az idegesség ellen.

Ahhoz az elhatározáshoz, hogy pénzünket idegen iparcikkéért ne küldjük külföldre, elegendő a hazafias felbuzdulás. Ennek tüzet igyekezett eddig legfőképpen szítani minden honi ipar pártolására törekvő mozgalom. Feszty Árpád azonban az eddigi agitátoroknál jóval nyomatékosabban rámutat arra, hogy a hazafias hév nem sokat használ, ha rövid időn belül lelohasztja a magyar ipar pártolása közben támadt csalódás. Nem elég, hogy magyar ipar legyen; ha azt akarjuk, hogy megbirkózzék a külföldivel, versenyképessé, azaz jónak, becsületesnek és izlésesnek is kell lennie.

Feszty Árpádnak elég bátorsága és tisztánlátása van, hogy fölismerte, hogy pusztán a hazafisággal nem lehet biztosítani a magyar ipar fogyasztó közönségét, még önálló vámterület mellett sem. Hazafiságból rossz és haszontalan portékát csak nagyon rövid ideig vásárolunk. Az önálló vámterület ugyan megdrágítaná a külföldi iparcikkéket, de ha a magyar ipar csak a vevők hazafiságára számíthatna, bajosan tudna versenyezni a külföldi iparral, mely a szükségletek mennél jobb kielégítésére törekszik.

Ha azonban a magyar iparba bevonul majd mindenfelé a becsület, mely nem a hazafiságra, hanem a fogyasztók megelé-

gedésére spekulál, ha a magyar iparban elsőrangú és irányító tényezővé válik a magyar érzéssel párosult művészi ízlés, (melyből, szunyadván bár, nagyon sok lakozik a magyarságban), akkor az a hazafias hév, mely lelkünkben emeli a sorompókat az idegenséggel szemben, nem lelohadni, hanem mindjobban erősödni fog. Rossz, értéktelen és izléstelen portékát még olesó pénzen sem vásároltat velünk a hazafiság. Azt az iparcikket ellenben, melyet becsület és magyar művészi ízlés alkotott meg, a magunk érdekéből is szívesen fogjuk megvenni.

Ridegebb mondatokba foglalva ez a gondolatmenete Feszty Árpád a meggyőződés hatásos pátoszával előadott felhívásának, melynek minden szavához a gondolkodó emberek helyeslésének kell fűződnie.

A válság.

A vezérlőbizottság proklamációja.

A vezérlő bizottság jul. 18-iki ülésén megállapították annak a proklamációnak a szövegét, a melyet a nemzethez intéznek válaszul a kormánynak a törvényhatóságokhoz kibocsátott intőszózatára.

A proklamáció tartalma a következő:

Elmondja a proklamáció, hogy a miniszterelnök a törvényhatóságokhoz intéző szövegnek elnevezett levelet intézett, abból a célból, hogy őket a képviselőház f. évi június 21-én hozott határozatával szemben a passzív ellenállás szervezésétől elriassza.

A körlevél aaptévedése abban áll, hogy a jelenlegi kormányt törvényesnek és alkotmányosnak tartja jöllehet parlamenti többségre támaszkodik.

A proklamáció elismeri, hogy a kormány kinevezése törvényes volt, de a jelleg, a melyet ez a kormány magának tulajdonít ellenkezik az 1848-ik évi III. t. c. ben lefektetett alkotmányos alapelvekkel, a melyek szerint a király a végrehajtó hatalmat csak a felelős miniszterium útján gyakorolhatja.

Ámde a politikai felelősség éppen azt jelenti, hogy a kormányzás alapját a kormányzottak bizalmának kell képeznie.

Fejérvári kormánya azonban ettől a bizalomtól függetlenül akar kormányozni és a midőn ezt teszi, szembe száll az 1848. évi III. t. c. ben lefektetett elvekkel.

A miniszterelnök azt mondja, hogy az országot nem lehet kormány nélkül hagyni. Ezen állítása teljesen igaz. Ámde a most bekövetkezett szakításért a király és a nemzet között, a miniszterelnök felelős; mert a többség nem akar kormányt vállalni, hanem csak a programjáról nem akar lemondani.

A többség kész elvállalni a kormányzást, ámde programjának sarkalatos alapelveit, a melyeknek alapján a választók bizalma őket, t. i. a többség tagjait a képviselőházba küldte, feladni nem hajlandó.

A többség nem akar és nem akart a nemzettől nyert program elárulásával kormányt vállalni.

A miniszterelnök azon állításában, hogy az

adózás és katonaszállítás hazafias és alkotmányos kötelesség; igazság rejlik.

Egyetlen polgárnak sem szabad magát azon téves hitben ringatnia, hogy a most esedékes adó és katonai kötelezettség alól fel van mentve.

Ámde ezeknek, t. i. az adóknak és az ujoneknek olyan kormány rendelkezésére való bocsátása, mely ezeket a többség akarata ellen akarja felhasználni, nem a kötelesség, hanem az alkotmányos érzék meglazulásának a jele.

A kormány azon fenyegetése, melyszerint a törvényhatóságoknak határozatait megsemmisíti, törvényes alappal nem bír és joghatály nélkül való, mert a törvényhatóságokkal szemben olyan jogokat akar gyakorolni, a melyekkel a képviselőház csak az olyan kormányt ruházta fel, a mely felelősség mellett működik.

Ezt pedig, t. i. a felelősséget a Fejérvári kormány magáról elhárítja.

A kilátásba helyezett megrendszabályozás csak egyeseknek okozna kárt.

Ezzel szemben azonban figyelmezteti a proklamáció a tisztviselőket a képviselőház f. é. június 21-iki határozatára, a mely szerinti a képviselőház minden kár orvoslásáról gondoskodni fog.

A proklamáció végül szóról szóra a következőket mondja:

„Súlyos szenvedéseket, esetleg anyagi veszteségeket talán nem fogunk elkerülni; de ezek helyrehozható bajok: helyrehozhatatlan az volna, ha a nemzetnek erkölcsi zoresége lenne, amelyet akkor szenvedne, ha az önkényuralom fenyegetése előtt jogainak megvédésében meghátrálna. A szenvedések annál rövidebb ideig fognak ránk nehezdedni, annál kisebb mérvűket fognak ölteni, minél elszántabb a nemzet törvényes védekezése.”

Ezen szövegét a proklamációnak egyhangulag fogadták el.

Az erdélyi róm. kath. püspök és a papság.

Majláth Gusztáv gróf erdélyi püspök Csíksomlyóról a következő körlevelet intézte egyházkerületének papságához:

Tisztelendő Tetvéreim! Midőn a Bold. Szent Szűz ez ősi bucsujáró helyén lelkigyakorlatokat tartunk, hogy Isten kegyelmében megújulva, annál buzgóbban teljesíthessük a gondjainkra bízott halhatatlan lelkekkel szemben kötelességeinket, szívünk szorongásával gondolunk Szent István országának, édes magyar hazánkunk jövődő sorsára. Mert lehetetlen, hogy az immár hosszú időn át tartó törvényen kívüli állapot, az abból folyó erkölcsi és anyagi romlás, fejetlenség és pangás, a király fölött személyné iránt növekvő bizalmatlanság, a tekintélynek megvetése, az ipari és földművelőkkel foglalkozóknak folyton terjedő elégtelensége és a lelketlen igazgatók által szított szenvedélyek édes hazánk létalapját, kulturális fejlődését, gazdasági gyarapodását, polgárainak békés együttműködését és királyhűségét erős rázkódtatásnak ki ne tegyék. Azért imádkozunk szívünk mélyéből, Istenbe vetett hittel és régi Pátrónánk iránt bizalommal — mind e bajoknak megszűnéseért. Imádkozzatok ti is, tisztelendő testvéreim a néppel együtt áthatatosan mindaddig, a míg e válságos állapot megszűnik édes hazánk jólétéért, a király és nemzet közötti teljes egyetértésért, a törvényen kívüli állapot megszűnéseért a vasárnap délelőtti istentisztelet végén három Miatyánkot és Üd-

vözlégyet — b. Eszterházy Pál nádornak ismeretes befejező imádságával. Az imádság után pedig a nép énekelje a régi Bo'dog Asszony Anyánk, Régi nagy Pátronánk! kezdetű éneket.

A belügyminiszter határozata.

Budapest, július 21. A belügyminiszter a főváros határozatát, mely a fővárosi tisztviselőknek megtiltotta az önként befizetett adókat az állampénztárnak beszedgáltatni — megsemmisítette.

Azon határozat, mely szerint a képviselőháztól nem engedélyezett adók behajtását tiltja, érvényben marad.

Társadalmi életünk rákfenéje.

Ez alá a fogalom alá kevés ember tartozik Magyarországon. Mert nálunk mindenki ur. Még pedig milyen ur! Pótoljuk a mágnás osztályt és vakon rohanunk az adósságokba: mert a divat főleg így nyaranta megköveteli a tengeri fürdözést, a kívándorlásokat. Ezer meg ezer ember a keresetén felül költ, a mihez ugyan senkinek semmi köze sincs: mert mindenkinek magáért fáj a feje. Így mondják, így következtetnek.

Azt azonban mindenki érzi, hogy társadalmi nagylás ezen abuzus dolgon változtatni kell. Az összefogó társadalom egyetemes elhatározása fel kell szólaljon a hóbort ellen és az ajkakon élő, régi, urambátyám magyaros élethez kell visszatérnünk, mely egyszerűségében sokkal sajátosabb magyaros társadalmi életet teremtett annak idején.

A borju pörköltös, a turós csuszás, a tőpörtös pogácsás vaosorán mindenki jobban érzi magát hajdanán mint most, mikor a szakács művészet tulajkapásain elkényeztetett gourmandok, a francia konyha drága kotyvalékjait találják, az asztalra.

S a míg hajdanán a modorosság hiányával mindenki az őszinteség hangján beszélt, ma a nyegleség olyan kvalifikálatlan szavaival beszél a nők előtt is: hogy a legszemtelenebb perfidia is szellemességgnek minősítetik. Valóban nincsenek ma már egyszerű emberek. Mert az egyszerű emberek buták, számárnak minősítik azt, aki az anyai nevelés szérségével nem tart az áramlattal, aki csak jövedelméhez képest költ, aki nem talál abban kellemet,

hogy a divat szertelenségén magának adósságot eszáljon.

Emultak a régi jó idők. Sokszor halljuk a kettelteljes szavakat, úgy, hogy a beszélőni tanuló gyermek fejét is ezzel tömjük tele. Vasgeregben egészséges alakjai ma olyan cikornyás embereknek tetszenek, pedig az író, korának valódi magyaros életét írta meg, melyben az egész ország lelkesült, mert azt látták benne, hogy bírálásai valódiak, emberekhez valóak.

És ma? Az egész hirtelencsodolom kénytelen a kor beteges izlésének hódolni, kókött nők lelki világából kell meríteni az izgató anyagot, blazirt férfiak viselkedéséből kell elmondani a szenzáció fordulatit. A családi szentély békés órái, a magyar vendégszeretet nagyszerűsége, a népéleti tisztasága új meg új dolgot nem ad s a mit irnak is róluk, az a képzett élet nagyképszerűsége, vagy merész hazugság, mert az életben egészen ellenkezőjét látnak.

A család apa békétlen, mert családjának nem tud eleget keresni, a barátok bizalmatlanok, mert a mit a száj mond nem azt érzi a lélek, egymásnak parolát adunk, de ígyekszünk neki kellemetlenséget csinálni, persze mindent csak titokban mert az egyszerű emberek se nem hazudnak, se nem esálnak, szeretnek és becsülnak.

És most oly borzasztó dolog egyszerű emberek lenni! Látjuk nap-nap után, hogy az egyszerű embereket kerülik, velük nem ülnek egy asztalhoz jó lehet tisztább szívet takar a kabátjuk, mint a panamakalapos kikent-kifent legények kabátja. Pedig nem szalon cipő kvalifikálja az urat, hanem a lélek: mely éppen akkor imponált, ha szerénységünkben, műveltségünk nem keresi a szertelenséget az üres hánya veti modort, amely talán talál a bohózat i parlovagokhoz, a streberekhez, de nem igazi urakhoz.

Rögen is voltak nagy urak az országban. És a míg tájéktipával foglaltak helyet a szalonokban és nagy urak pakkoltak elemózsiát az utazásokra akkor sem szólták meg a magyarok, elegancia nem is a külsőségekben nyilvánul; az elegancia éppen olyan eredetiség, mint a magyaros vendégszeretet, nem annyira azutánzás művészete, mint velünk született tehetség, a mely m'helyt kilép a tisztos fogalom bárázdájából: már a melegség bályegét viseli magán, a mely egészséges társadalmi felfogásnak nem felolthat meg, mint ilyet irtani és nem ápolni kell.

Azért, ha a perfidia szálló igéket raktároz föl és az az szájról-szájra forogva betolakodik a szalonokba, ne lelkesüljünk rajta. Mentől mélyebben gyűljenek el az anyák a gyermekszobában épülő gyermekek lelkében és a vadburjánok kinövéséit ők nyesegetessék a női finomság, az anyai szeretet védelmével, mint madár szokta a fiát: a szárnyával, ha, a hójja csapkod felettük.

Ne higgyük, hogy az emberek témája kiesínyes és ezt a dolgot úgy kapjuk ki a levegőből. A bonolt he'lyzet úgy ül az emberek lelkén, mint valami novemberi köd a földön. Érezzük, hogy valami rajtunk fekszik, hogy nem jól van az úgy, mint a hogy van.

Emultak a régi jó idők — mondjuk; tehát vissza várjuk a multat. És csak rajtuk áll annak visszaszerzése. Ha társaság tud alakulni levélbályeg gyűjtésére, ha jogcímet szerez 10—20 ember arra, hogy fentarthassák a „hazudók asztaltársaságát“, ugyan miért ne tudna akkor egy egész város kezét fogni hogy minden nadragos ember, legyen katonatiszt, pap, hivatalnok kereskedő és iparos egyetértve visszaállítják a régi rendet mikor az urfi nem mulatott hozomra, nem kezdtek a mulatságot kotyva pazzsgövel és nem használták azokat a mostatlan kifejezéseket, a melyeken a kaszárnyai stílus háborzongva szégyenkezhetik.

Ezeket kellett elmondanunk az egyszerű emberek érdekében, de érezzük, hogy társadalmi bajaink oly sebére tettük a kezünket, mely seb mihamarabb megúszkösödik, ha orvosló gyógyszerrel nem siet begyógyítására a régi egészséges magyar kor társadalmával gondolkozó, valódi urak társasága, ki nek legfőbb és maradandó érdemük az volna, ha a helyett, hogy azt mondják: emultak a régi jó idők, elmondhatnánk jobban élünk, mint valaha.

És ebben az országban meonyira el kellene már az, ha az emberek megszűnnének örökkösen panaszkodni.

T A N Ü G Y.

A Székely Mikó-kollégium. Általános tudnivalók a jövő 1905—1906. évrre.

1. A tanulók szabályszerű felvétele és beírása a következő sorrend szerint fog történni: augusztus 31-én d. e. 8 órától 12-ig beírjuk a városi tanulókat

T Á R C A.

Aprók az udvaron.

Irtá: Verner Jenő.

Aprók játszanak az udvaron. Édes gyönyörűség hatja át a szívemet és meg is könnyezem, ahogy a pufók képükre kiül az édes ártatlanság. Program nélkül végzik cselekedeteiket, mégis, mintha gondos rendszer után folyna a munkájuk. Csupa mese az egész. Az. Elejétől véges-végig.

Apa-anyát játszanak, azt a játékot, a melyet mi is végig játszottunk annak idején az udvaron. Azért nevezem hát mesének. Mese, a melyet a képelet ösztökél cselekvésre, mese, mely a való élettel messze eltér gyönyörű mozzanataival.

Ha nem nevetnének ki az emberek, ki választanék a sok rossz ember közül egy csapatot, jönnének az udvaromra figyelni. Lesnék el, hogy milyen tudománnyal lehet elviselhetővé tenni az életet. Egyben bizonyos vagyok, abban: hogy ezeket a gyermekeket megértené mindenki, ha csak egy pillanatra is gondolna boldogtalan családi otthonára. Mert ezeknek a gyerekeknek a szájából úgy folyik a sok édes szó, a szeretet diktátuma, mint valami bővíző csobogó patak.

Oh, hogy szeretném át hívni azt a boldogtalan kovácsot, aki amoda: egy kőhajításnyira lakik hozzám! Jönné csak át egy keveset, hadd szégyenitené meg az ő kicsi fia. Tanulná meg, hogy a kerges tenyerű emberek is tudnak örülni az életnek, a mellett odahaza édes megnyugvással vannak az ur akaratján.

— Édes kis Katuskám, — így a kis kovács — csak egy kicsit segítenél, jönnél ki a konyhából, hogy ütnél a vasra. Szaporán, nő, mert elég a vasam.

Gyere gyere feleség, a legény a faluba jár pénzért, magam meg nem bírok a dologgal.

És Katus, ki tömzsi praelijával ott gyömöszölte a tésztát, mit konyhából kiereszszakolt, hirtelen a kötényébe törli azt a szorgos kezét, míg gondoskodásával egy epifalével lefedi a tésztát, hogy a légy be ne lepje, ígykezik az ura után.

A ház büszke, de dolgos ura, még visszanez, ujjent megsüregti az asszonyát.

Ne piszmogj hát édes, hanem gyere.

— Megyek-megyek Csak letakartam a tésztát egy szakajtáruhával. A gonosz pirák csuffa tennék.

Kukoricaköröt kapnak aztán a markukba és az édes munka a homlokon gyöngyöztet ki egy píviseppel.

— Így szeretem, így. Most már készen van a Galambosék kocsirudja. Akár mindjárt mehetnek a kocsi a ma'omba.

— De már most ne türelmetlenkedjék az ebéddel.

Egyszeribe készen lesz. Előkaparitom Zsuzsát, a eselédet.

— Zsuzsa te, hol botorkálsz?

— Itt vagyok, nemzetes asszony! A ruhát terítgetem.

Zsuzsa csakugyan a kerítésre fűzfalevel ket rakosgat.

— Elő, nő! — Gyere, mert a majsztor uram éhes! Siessünk az ebéddel.

Zsuzsa szaporán neki is lát az asztalterítésnek. Honnan tanulja el? az ég tudja! A szolgabíróné ugyanez az őzi otthon, hogy olyasmit ne lásson. A eselédék körében meg nem tűri, mégis hogy el-este a eselédék típuszerű forgolódásait. Látni látn, kis Böske, milyen ügyes kis leánya vagy te!

E közben vendégek repülnek be a portára. Kőcsin gyűlönek. Hosszu fűzfavesszőn lovagol a kis Bíró Baluska. Még meg is rángatja a Szilaj száját

a hogy nem áll meg a kívánt helyen. A gazda is előre ígykezik. Két apró tenyerét összeveri csodálkozásában.

Én látok-e rosszul, vagy esuda történt, gyere Katus (bekiált a konyhába): Katus te, — itt vannak komáké!

— Csak tán nem! — szalad az asszony az udvarra. — De bizony ők! No csak, le a kocsiról! Panna asszony, Czimbalmos tanár kis leánykája, egy ugrással Katus nyakába ugrik. Főre ura, a postások Gyuricája is kezét fog a gazdával.

— Jókör jöttek, komám uramék! Készül a paprikás! Meg fogunk vagy két esírkét és egy minutában kész a esírkepecsenye! Az ősi karcos meg egész jó viseletű, iható, jó bor az.

Az asszonyok meg másról beszélnek, Katus előhossa a picikét. Krisztkindlibe kapta, de ő komámasszonynak azt mondja, hogy azt a golya hozta az árokból.

Megesőkölják. Ruhácskáját megigazítják és újra helyére teszik, hogy el ne törjék, mert porcellánból var.

Azonközben a szomszédom vadul ordít szobájában. Ide hallszik durva szava:

— Te rongy! — Te, ki megitted a boldogságot, s pénzem, semmivé tiportad a hitemet, eundul végig tapostál tisztességes céljaimon; eredj a házamtól, nyomorult, te perdita te! — De édes! csong az asszony, ne üzz el, én szeretlek becsületes vagyok! Édes, ne üzz el.

De az indulat mind mégsebbé teszi a férfit. — Nesze!

És öklével agyba-főbe veri a szegény terepést, Végre is a gyenge futásuk orát Éppai erre felé üzi. Megkerülöm a gyereksere et. Fel lehet az oreim dulva, sápadt lehetek, megalázom magam, még le is térdelek a két szerencsétlen ember előtt.

— Emberek! — Ne bántsák egymást! Ne

szeptember 1. és 2. án d. e. 8 órától 12 óráig az I. osztályú és régi növendékeket.

Szeptember 4-én Kollégiumunk második nagy alapítója, Hidvégi gróf Mikó Imre születésnapjának századik évfordulóján kegyeletos emlékünnepet ültünk Zabolán s ennek keretében azt a hajlékot (jelenleg gróf Mikes Ármán tulajdona), melyben a nagy alapító született, emléktáblával jeleljük meg.

Szeptember 5-ikét a más vármegyéből jövő II—VIII. oszt. tanulók beírására használjuk fel.

Mínthogy az internátusban és konviktusban csak 254 növendék helyezhető el — a felvételt lea hetőleg tanév végével legkésőbb augusztus 1-ig az értesítő benyújtása mellett írásban, vagy szóban mindenkinek kérnie kell az igazgatóságnál.

Az I. osztályú és ujonnan belépő növendékeknek a beíratkozás alkalmával személyesen kell megjelenniük.

Az iskolai év ünnepélyes megnyitása szept. 6-án d. e. 10 órakor kezd.

2. *Felvétel a gimnáziumba.* a) Egy osztályba a törvény értelmében 60 tanulónál több nem vehető fel. Tapasztalat szerint az alsóbb osztályokba, különösen pedig az első osztályba szoktak a növendékek nagyobb számban jelentkezni. Mínthogy párhuzamos osztályokat nem állíthatunk fel, s így az összes jelentkezők felvétele a törvényesen megszabott legmagasabb létszám (60) esetleg egyik, vagy másik terem kicsinyisége miatt lehetetlenül válhatik, fi gyelmeztetjük az érdekelteket, hogy a felvételtől jó előre, legkésőbb aug. 1-ig folyamodjanak.

Bejelentéseket írásban vagy szóban a koll. igazgatóság fogad el.

b) Az első osztályba csak oly növendékek vétetnek fel, kik 9-ik évüket betöltötték, de a 12-ik évüket nem haladták túl és iskolai bizonyítvánnyal igazolják, hogy van oly mérvű képzettségük, minőt az elemi iskola alsó négy évi tanfolyamában kellett megszerezniük. A kik pedig 15-ik évüket túlhaladták, azok felvételét rendkívüli esetben csak a tanári szék engedélyezheti.

c) A felvételnél az új tanulók által az isk. bizonyítvány vagy értesítő könyvecske mellett okvetlenül bemutatandók: a keresztleveél és beoltási, vagy újraoltási bizonyítvány.

d) Főhatóságunk 2007—1902. határozata értelmében a felvétel alkalmával idegen nyelven kiállított okmányokat (kivéve a latinnyelvű keresztlevele-

bántsák! Az isten küldött megmentésükre! Jöjjenek velem! De lábujjhegyen!

A két indulatos ember meghátrál szölei sem tudnak, látva ezt a különös állapotomat. — Azt hiszik, megörültem, a hogy én nekik esengék.

— Csak lábujjhegyen! — Csitt! — Lassan! — Mindjárt, mindjárt! —

És arcam ég a bekövetkező gyönyörűségtől! Odavezetem őket a kerítéshez. De még ott is esengék, hogy valahogy ne kiabáljanak!

A hasadékon mind a hárman benézünk.

A gyerek nép éppen az ebédnél két fél. A kis Kovács vendégeivel kezdt szorít, aztán édes boldogsággal borul katus nyakába! Azt úgy esengi nagyon szívesen:

— Neked is egészségre, drága jó feleségem! Csókba forr az ajkuk, Katus arcán meg ki ül a jó-lét, jele, oszt csak susogja:

— Édes jó apóm!

... Széjjel nézek aztán a nagyokon. Az asszony szeméből legördül egy nehéz könyecsepp. A férfi is elsápadt izmos karja úgy megreszkét, mintha végig husángoltam volna rajta. Mondja is aztán lassan, szíves hangon:

Értem, jó uram... Te pedig, te édes feleség te jó, te angyal, jössz haza!...

Kitágul az asszony két szeme, majd sir, majd mosolyog s ők is megcsókolják egymást.

*

Azóta, ha a szomszédasszonnyal találkozom, nem tudom megelőzni, ő köszön nekem előre szíves hangon; a Kovács meg bujlik tőlem, mintha attól félne, hogy felhánynom neki azt, hogy én adtam neki a hitet, szerelmet, boldogságot.

Pedig dehogy rontanám el közöttük a boldogságot.

ket) nem fogadunk el, az ilyenek mellett közjegyzőileg hitelesített magyar nyelvű fordításokat kérünk.

3. *Javító vizsgálatok.* Olyan tanuló, ki csak egy tantárgyból kapott elégtelen tanjegyet, a tanári testület engedélyével tehet javító vizsgálatot. Olyan tanulók, kik két tantárgyból nyertek elégtelen tanjegyet, csak az ord. ev. ref. egyházkerület Igazgatótanácsának engedélyével állhatnak javító vizsgálatra, s ennek letehetéséért a méltóságos Igazgató-tanácsához címzett folyamodványaikat értesítőjük melléklésével augusztus 1—15-ig adják be az igazgatósághoz, mert az elkészített folyamodványok nem vétetnek figyelembe. A magán-, pótló- és fétvételi vizsgálatok augusztus 29-én délelőtt, a javító-vizsgálatok pedig augusztus 30-án délelőtt fognak megtartatni.

NAPI HIREK.

— Az új honvédségi főparancsnok. A király a József főherceg halálával megüresedett m. kir. honvédségi főparancsnoki ténlők ideiglenes vezetésével Klobucsár Vilmos lovassági tábornokot és eddigi főparancsnoki dlátust bízta meg.

— A Honvédség köréből. A király a brassói 24-ik honvédségalezred parancsnokát Bartheldy István ezredet a 79 honvéd gyalog dandár ideiglenes parancsnokává nevezte ki s helyébe a brassói 24-ik honvédségalezred parancsnokává Hadffy Imre lugosi 8. gyalogezredbeli ezredet nevezte ki.

— Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Molnár Berta okleveles tanitónőt kinevezte Brassóba, az óbrassói áll. el. iskolához rendes tanitónővé.

— Petőfi ünnepély a káson fűrdőn. A kásonjakabfalvi fűrdővendégek f. év július 30-án d. e. fél 10 órakor, Káson fűrdőn, Petőfi ünnepet rendeznek, melyre az érdeklődőket hazafias tisztelettel meghívja a rendezőbizottság. Az ünnepély sorrendje: 1. 1. Lombsátor alatt misét tart Veress Lajos kerellőszentpáli főesperes. 2. Egyházi beszéd Bartha Ferenc kásonjakabfalvi plebánus által. II. 1. Szózat. Eneklő a fűrdő dalkar. 2. Megnyitó beszéd, tartja Zayzon Sándor polgári isk. tanár. 3. „Petőfi emlékezete“ Julov Viktoról, szavalja: Szilágyi Sámuel. 4. Magyar népdalokat énekel Kotsuba Rózsika urhölgy. 5. Szaval: Balogh Gabriella k. a. 6. Szaval: Kotsuba Rózsika urhölgy. 7. „Árpád sirjánál“: Irtó: Kovács Gyula. Szavalja: Szilágyi Sámuel. 8. Hymusz. Eneklő a fűrdő dalkar. 9. Rákóczi induló a Szőke Pista zenekara által. Az ünnepélyt társas-ebéd követi, melyen a szokásos serleg beszédet M. Székely János kézdívásárhelyi áll. isk. igazgató tartja. A társas ebéd után táncvígáalom lesz, melyre a belépőjegy személyenként 1 korona, családjegy 2 K. Végül tűzi játék,

— A „Kézdívásárhelyen szünidőző tanuló ifjúság“ minden évben szokásos jótékonycélu nyári táncmulatságát augusztus hó 5-én, szombaton este fogja Kézdívásárhelyen a „Vigadó“-ban megtartani. A rendező bizottság már megkezdte az előkészületeket az előre is sikeresnek ígérkező mulatságra s hisszük, hogy az nem is fog az előző évi ifjúsági mulatságoknak mögötte maradni.

— Halálozás. Molnár Mózes kézdívásárhelyi polgár a becsület, munkás iparosok egyik derék mintaképe, f. hó 21-én este, élete 62-ik évében, hossz-as, súlyos szenvedés következtében Kézdívásárhelyen meghalt. A boldogultat kit özvegye s fia Molnár Árpád, II. éves joghallgató gyászolnak, ma vasárnap délután helyezik örök nyugalomra a ref. temetőkerthben.

— Anna-bál Előpatakon. Előpatak-gyógyfűrdőn vasárnap 1905. évi július hó 30-án tartják meg a közkedveltségnek örvendő szokásos Anna bált. A rendező-bizottság élén Zathureczky Kálmán főszolgabíró, fűrdőbiztos áll, mint elnök; tagjai pedig: Benedek János dr., Báldi Pál dr., Kövesdi Boér Sándor, Bogdán Emil, Czeizil Vilmos, Deák Vince, Farkas Henrik, Friedmann Ignác, Gábor Pál, Glád Jenő, Imecs Ernő, Imreh Béla, Karácsonyi Aladár, Keresztosi Kiss József dr. Kelen József dr. Kupferstich Ármán dr. Latzina Vilmos, Moga Koszti, Potsa János, Pünköszt Lajos, Sylveszter Andor, Szabó Sándor, Szent-Iványi Zsiga, Zalán, István dr., Zöldy István.

— Árvaleányok jutalmazása. Háromszék-vármegye törvényhatósági közgyűlése boldogult Nagy-asszonyunk „Erzsébet Királyné kiházasítási alapítványa“ címen 20,000 korona alapítványt tett le, melynek évi kamataiból a „Háromszékmegei árvaleánynevelő intézet“-ben Kézdívásárhelyen növekedő s férjhezmenő árvaleányok részesülnek szép jutalomban. Ezeket az alapítványokat a vármegye mult szombati közgyűlésében ítélte oda az arra érdemes árváknak. E szerint egyenkint 300—300 korona kiházasítási összegben részesülnek: Dózsi Miklósné sz. Császár Berta karatnavolái eszmadia felesége, Szász Gergelyné sz. Tódor Mária pívai keresek ne e, Laps Gergelyné sz. A m b r u s Róza budapesti írodaszolga felesége és Andor Józsefné sz. B a n d i Lóna peselneki lakos, volt árvaházi növendékek, akiknek az adományokat ünnepélyesen Erzsébet napján fogják kiosztani az árvaház helyiségében.

— Halálozás. Uzoni Zayzon Béla polg. fiuiskolai igazgatót és családját súlyos vesztőség érte. Nejének Zayzon Béláné szül. Stóger Adélnak a sepsiszentgyörgyi polg. leányiskola igazgató édes anyjának elhalálása által. A tisztos matrona elhunytáról az alábbi szomorújelentés ad hírt. Alulírottak a szív legmélyebb fájdalommal tudatják a felejtethetlen jó édes anyának, anyósának, nagyanyának és rokonnak: özv. Stóger Béláné, magyarzsákodi Hegedüs Zsuzsánna, képezdei tanár özvegye életének 75-ik, özvegyiségének 10-ik évében július hó 18-án délután 1/25 órakor történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemeit folyó hó 20-án délután 5 órakor vejenek új-utcai lakásáról fogják a helybeli róm. kath. sírkertben nyugalomra helyezni. Lelkéért a szentmise-áldozat folyó hó 21-én délelőtt 9 órakor fogják a könyörülő Ur Istennek bemutatni. Hamvai pihenjenek esendesen, lelke pedig nyerjen örök üdvösséget a mennyben! Sepsiszentgyörgy, 1905. évi július hó 19-én. Zayzon Béláné Stóger Adél, Stóger Aladár, mint bánatos gyermekei. Stóger Aladárné Woinovich Ilona, mint menyje. Zayzon Béla, mint veje. Özv. Zayzon Jánosné, mint anyatárs. Zayzon Adél, ifj. Zayzon Béla, Zayzon Sándor, mint unokái. Hegedüs Sándor és családja; dr. Hegedüs István és családja; Hegedüs Béla és neje; Hegedüs Anna és férje dr. Jánosi Béla; Hegedüs Ilona és férje Bodor Géza; Várady Amália; mint közeli rokonok. Csütörtökön délután öt órakor nagy és díszes közönség, melynek soraiiban ott láttuk Hegedüs Sándor v. b. t. t., volt kereskedelmi minisztert is, adta meg a végtisztességet az elhalt urnőnek.

— Hazafi Veray János meghalt. A haza vándor lantosa, a tipikus kis alak, a nemzetiszíni kokardákkal, lobogós ingujjal és fokossal felszerelt fűzfa-poéta már nincs többé az élők között. Az irtam mérgemben, jó kedvemben, a megróvási kaland s más naiv termékei egy jó lelkű gyermek kedélynek, már nem fognak mulatságot szerezni többé. A Rókus-kórház egyik beteg-szobájában a nemes lelkű orvosok és apóctk gyöngéd gondozása közt ért véget élete Hazafi Veray János népköltőnek. Temetése a kórház költségén ment végbe. Siratát maga írta meg és hagyta hátra a jóakaratu emberrnek, a kik talán majd teljesítik is ezt a végső óhaját.

— Halálozás. Egy derék tanár elhunytáról vettük és részvétellel közöljük a következő gyászjelentést: Alólírottak mély szorúsággal jelentik, hogy Harmath Gergely debreceni főreáliskolai tanár folyó év és hó 15-én d. e. 9 órakor, életének 59-ik, boldog házasságának 15 ik esztendejében Szovátfűrdőn, hová gyógyulást keresni jött, hossz-as szenvedés után jobblétre szenderült. Temetése hátfőn, folyó hó 17-én, d. u. 3 órakor lesz, a Gáspár-féle villából a helybeli református temetőbe. Áldás és béke lengjen porai felett! Szováta, 1905. július 15. Testvérei a megboldogultnak: Harmath Domokos, feleségével és gyermekével, Harmath János, feleségével és gyermekével, Harmath Mariska férjével Sántha Ferencsel, Özv. Muzsnay Béláné Harmath Matild gyermekével, Fügedy Béláné Harmath Kata gyermekeivel. Özv. Harmath Gergelyné Singer Róza, mint felesége. Teréz, leánya a megboldogultnak.

— Mulatság Bálványosfűrdőn. Július 30-án este 7 órakor Bálványosfűrdőn műsorral összekötött táncmulatság lesz. A műsora a következő: 1. Zongorajáték, Báró Apor Gizella és Kortsák Ida k. a. 2. Melodráma. 3. Az egyetlen leány. Vigjáték 1 felvonásban. Belépő díjak: személyjegy 1 kor. családjegy-

2 korona. A mulatságot kedvezőtlen időben is megtartják. Helye a kursalon. Felhívjuk rá a közönség figyelmét.

— **Pályázati felhívás.** A siketnémák budapesti állami intézetének alsó osztályaiba a legközelebbi tanévre 30 új növendék fog felvételtetni. Ezen kívül felvételt nyernek a megfelelő felsőbb osztályokba oly siketnémák is, a kik eddig valamely vidéki intézetben tanultak ugyan, de a kiknek szülői időközben a székesfővárosba, vagy annak környékére költöztek. Végül felvétetnek a felsőbb osztályokba olyan gyermekek is, a kik népiskolai tanulmányaik közben siketűek meg s a kik az intézetben a beszédnek a szájáról való leolvasását tanulták meg és ez uton elemi ismereteiket kiegészítik. Első sorban a Budapestben s az annak környékén levő községekben lakó siketnémák vétetnek ugyan fel, de másodsorban felvételt nyernek az ország bármely helyéről folyamodó olyan siketnémák is, a kik az évi 200 K. eltartási költséget egészen, vagy legalább részben biztosítani képesek. A felvétel a folyamodványok beérkezésének sorrendjében fog eszközöltetni; miért is indokolt, hogy a szülők mielőbb küldjék be kérvényeiket. Pályázati

határidő július 25—30. Részletes tájékoztatást és felvételi mutatóványokat az érdeklődőknek díjtalanul küld az intézet igazgatósága. (Budapest, VIII. Mosonyi utca 8. szám.) Megjegyeztetik, hogy az intézet 8 évfolyamu.

Az előpataki gyógyvendégek névsora. Rosa Dück birtokos neje, Vidombák. Moga Hellén magánzó, Nagyszeben. Járkó János esendőrrázi őrmester, Magyarigen. Seszták János porcellánfestő Kolozsvár. Potoczki Péter birtokos, Csikszazreda. Kovács Simon birtokos Csikszazreda. Bálint János róm. kath. lelkész, Románia. Orehovski Mari magánzó, Brassó. Krengel Sándor községi jegyző, Tövis. Özv. Löwe Sámuelné birtokosné, Tövis. Löwe Gunda jegyző neje, Dior. Josif Comenescu g. kel. lelkész, Vidombák. Sebastian Oláriu g. kel. esperes, Fágat. Gaál János mésszáros, Deés. Özv. Bartha Mihályné birtokosné, Kötös. Thomás Mária keresk. és iparkamarai titkár, Brassó. Marie Litsken városi tanácsos neje, Brassó. Olga Láng keresk. neje, Brassó. Kolláth Lajos keresk. Sepsiszentgyörgy. Salamon Mór ékszerész, Kalocsa. Dumitru Stefănescu birtokos, Bukarest. Neumann József főrabbi, Sepsiszentgyörgy. Heller Jakab keresk. Marosludas. Alecsandron Popa lel-

kész, Lissa. Mátyás Lajos mérnök, Lupsény. Szabó La os körjegyző, Kisbánya. Rusz János kir. járás-bírósi hivatalnok, Marosujvár. M. Hausleitner bank-hivatalnok neje, Brassó. Ella Schreiber gyári tisztviselő neje, Brassó. Özv. Boros Károlyné birtokosné, Székelyudvarhely. Salamon Dávid keresk. Marosujvár. Neumanné Rudasi Julia áll. tanítónő, Nagypest. Ludwig Timparnagel tanító, Kőhalom. Balló Józsefné vendégfő, Brassó. Leontine Scherg magánzó, Brassó. Katharina Kellner birtokosné, Kőhalom. Emma Jobin. Huszár Zoltán fővárosi tanító, Budapest. Lázár Mihály birtokos, Ürmös. Nagy József városi ellenőr, Kézdivásárhely. Bárdossy Mihály főszolgabíró, Töcsvár. Janosó Vilma földbirtokos, Kézdivásárhely. Herz Jakab nyomdatulajdonos, Brassó. Székely Károly róm. kath. plebános, Verespatak. Theodorovits Szidonia magánzó, Lugos. Özv. bíró Ambrózy Emilia magánzó, Lugos. Keresztési Kiss József főiskolai igazgató-tanár, Debreczen. Keresztési Kiss József dr. miniszteri s. fogalmazó, Budapest. Schorfal Julia mésszáros neje, Brassó.

— **A szerkesztő postája** Sz. K. urnak. A beküldött kis cikket személyes öle miatt — sajnálatunkra — nem közölhetjük.

H i r d e t é s e k.

Használt, de jókarban levő

ZONGORA

jutányos árért eladó.

Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

(78. 1—4.)

H I R D E T É S E K

olcsó áron felvétetnek e lap
kiadóhivatalában.

Ajánlom a nagyérdemű közönségnek a legújabb és legdivatosabb bálí, eljegyzési és esketési meghívókat, értesítéseket, névjegyeket, továbbá mindennemű alkalmi és más nyomtatványokat nagyon diszes kiállításban. — Gyászkoszorúk szallagaira feliratok fekete, arany és ezüst nyomással vagy valódi érebetűkkel, melyek a szallagról soha le nem hullnak — olcsó áron eszközöltetnek.

Levelezőlap albumok.
Emlékkönyvek.

Mindennemű szükségeltető községi, köz-igazgatási, egyházi és ügyvédi nyomtatványok mind raktáron vannak. * * *

Ima és énekkönyveket, úgy katolikusok mint reformátusok részére nagy választékban tartok. Továbbá mindennemű kép-, mese- és dílműkönyvek, legújabb népdalok nagy raktáron. Mindennemű tankönyvek, tanszerek és naptárok dus választékban.

A „Székelyföld” kiadóhivatala.

Könyvkötészetemben minden fajta könyvek bekötését nagyon jutányos áron eszközölöm s azokat kívánatra ellátatom éresarkokkal, miáltal azok tiszszerte tartósabbakká válnak. Bőrárukban nagy választék van raktáron, u. m.: pénzszények dohány-, cigarettá-, szivar- és névjegy-tárcák. Füsiük, bajuszkefék. Továbbá acél- és nikkelt remontoar zsebórák, pisztolyok, revolverek, szemüvegek, hegedűhurok, evikerek, olvasók, borotvák

IF J. JANGSÓ MÓZES

gőzerőre berendezett könyvnyomdája, könyvkötészete, papír-, írószer- és könyvkereskedés

KÉZDIVÁSÁRHELYT.

a „Jancsó”-fele gyógytár mellett.

A Székelyföld legnagyobb nyomtatványraktára.

Butorraktáromban mindigállandóan raktáron tartok szalon-, ebédli- és hálószoba berendezéseket, vaságyakat, gyermekkoscsikat, ablak carnissokat, hajlított és

préselt ületű székeket, chiffonokat, mosdó-, éjjeli- és étszekrényeket, ebédli és heverő diványokat, matracokat stb., stb., melyeket a jelenleg ujonnan berendezett asztalos műhelyemben kitűnő száraz anyagból saját felügyeletem alatt készítettetek s olcsó árak mellett boesátok szives rendelkezésre.